

## Posudek oponentky na diplomovou práci

**Název práce:** Pracovní zdraví učitelů a učitelek z genderové perspektivy  
**Autorka:** Bc. Hermína Benešová  
**Vedoucí:** doc. Mgr. Kateřina Zábrowská, PhD.  
**Oponentka:** Mgr. Ivana Šípová, Ph.D.

**PŘÍNOSNOST** prezentované diplomové práce lze spatřovat především v provedení kvalitativního výzkumu, který objasňuje genderové rozdíly ve vnímání faktorů pracovního zdraví učitelů a učitelek. Práce je postavená na poměrně rozsáhlé rešerši, která je zajisté rovněž kvalitou práce, nicméně k jejímu strukturování do teoretické části práce mám výhrady (blíže uvedené níže).

**PO FORMÁLNÍ STRÁNCE** předložená práce obsahuje 72 stran textu, seznam literatury a 3 příloh, celkem 87 stran. Seznam literatury čítá přes 100 titulů, zčehož se ve většině případů jedná o recenzované vědecké publikace v anglickém jazyce. Práce je rozdělena do 3 teoretických a 3 empiricky zaměřených základních kapitol, opatřených samostatným úvodem a závěrem.

**TEORETICKOU ČÁST** autorka zahajuje kapitolou o psychologii pracovního zdraví obecně, následně navazuje kapitola o pracovním zdraví učitelů a poté rozebírá genderovou perspektivu pracovního zdraví.

### **Mezi silné stránky teoretické části práce lze bezesporu zařadit:**

- Vymezení a velmi konkrétní rozpracování různých aspektů pracovního zdraví.
- Velmi rozsáhlé review zdrojů k pracovnímu zdraví.
- Čtivost odborného textu.

### **Limity teoretické části spočívají především v uspořádání kapitol a duplikaci informací v jednotlivých kapitolách.**

- Kapitola 1.1. Definice pracovního zdraví postupně přechází v rozbor konceptu psychologického kapitálu. Další koncepty pracovního zdraví jsou rozpracovány samostatně v podkapitolách, přičemž autorka neuvádí, proč právě u psychologického kapitálu zvolila toto zařazení.
- Autorka na str. 11 uvádí „velmi populární koncept“, nicméně chybí citace či jiný důkaz zmíněné popularity
- Na str. 16. je uvedené „v tom mu dali za pravdu jeho mnozí pokračovatelé“ a citována populárně-naučná publikace Honzáka, 2018. Bylo by vhodnější buď uvést citace „mnohých pokračovatelů“ z recenzovaných zdrojů nebo uvést konkrétně, co tím Honzák (2018) má na mysli.
- V kapitole 2.2. autorka trochu nelogicky od prediktorů duševního zdraví po 1 odstavci přechází k popisu intervence mindfulness jako možné pomoci pro učitele, která by se

více hodila do kap. 2.8 Intervence na podporu pracovního zdraví učitelů

- 2.5 Pracovní stres vyučujících obsahuje podkapitolu 2. 5. 2. Emoční práce vyučujících, která je už spíše určitou strategií, jak se se stresem vyrovnávat. Poté následuje kapitola pracovní vyhoření.
- Opakující se informace na str.29 „Vyučující v dlouhodobých partnerských vztazích mají menší výskyt projevů vyhoření a str. 31 Dle Smetáčkové et al. (2020) vykazují nižší pravděpodobnost vyhoření také vyučující, kteří žijí v manželství nebo dlouhodobém partnerství oproti vyučujícím, kteří ve vztahu nežijí. Práce obsahuje takových míst více.
- Některé pojmy autorka objasňuje v poznámkách pod čarou, nicméně řada z nich, pro práci velmi relevantních, zůstává bez objasnění (např. kognitivní projevy vyhoření).

**V EMPIRICKÉ ČÁSTI** autorka kvalitativně analyzovala specifika pracovního zdraví učitelů a učitelek s ohledem na gender. **Nejsilnější kapitolou této části jsou bezesporu výsledky, jejich zpracování a diskuse, která poskytuje rozsáhlé zasazení výsledků výzkumu do aktuálního poznání.**

**Ve empirické části lze narazit také na několik limitů:**

- Výzkumná část by měla být opatřená úvodem, který bude obsahovat shrnutí teoretických východisek výzkumných otázek.
- V empirické části se již neočekává „výplň“ obsahující definice metodologických postupů, jako např. „Tematická analýza je jeden z hlavních kvalitativních designů určený pro identifikaci, analyzování a interpretaci vzorců v kvalitativních datech (Braun & Clarke, 2022)“ a další.
- Empirická část nevyužívá standardně předepsanou strukturu IMRaD, což má za následek např. to, že čtenář ve výsledcích nenajde demografika vzorku apod.

## **OTÁZKA**

Jak autorka rozumí pojmu kognitivní projevy vyhoření (str.29, citace Smetáčkové, 2020).

**CELKOVĚ** je třeba říci, že autorka

- Předložila práci, která zpracovává velmi aktuální téma, které bezpochyby vyžaduje podrobnější prozkoumání.
- Realizovala cennou rešerši a dobře problematiku uchopila z pohledu genderu, který je v učitelství velkým tématem.
- Provedla výzkumné šetření a analýzu dat, které metodologicky správně zpracovala a následně výsledky diskutovala s ohledem na další studie.
- Teoretická část by však získala na kvalitě trochu logičtějším uspořádáním, lepším zacílením na to, co je pro práci opravdu podstatné a rozpracováním do větší hloubky než šířky.

Předloženou práci **DOPORUČUJI K OBHAJOBĚ** a navrhuji **HODNOCENÍ VELMI DOBRĚ**.